

Alustatalous – liiketoimintatapojen uusi malli

Timo Seppälä

Time: 3.11.2016

Place: Pirkanmaan tulevaisuusfoorumi

Suomalaiset yritykset ja digitalisaatio

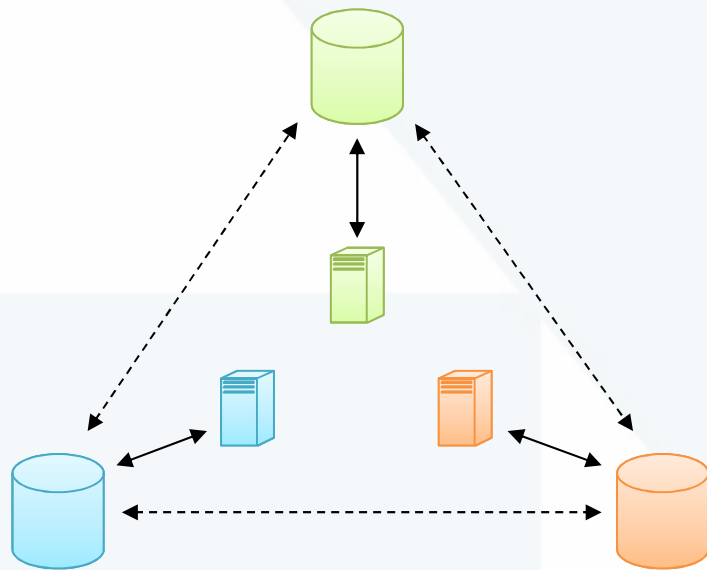
- **24%** - "Internet of Things-kehitystrendin" tärkeänä ja investoi siihen
- **16%** - "Big Data-kehitystrendin" tärkeänä ja investoi siihen

Suomalaiset yritykset ja digitalisaatio

- **24%** - Tuotteista ja palveluista sisältää digitaalisia ominaisuuksia
- **11%** - Omia henkilöresursseja, jotka ”ymmärtävät” digitalisaatiota yritysten omasta näkökulmasta

Ei alustaa (nykyiset teollisuuden ja palvelualojen toimitusketjut)

- Ei jaettua alustaa
- Data oman palomuurin sisäpuolella
- Rajaresurssit (*eng. Boundary Resources*) — “Transaktiojärjestelmien integraatio”

Tuote- ja palvelutaloudesta Alustatalouteen

Tuotekeskeinen ajattelu

Palvelukeskeinen ajattelu

Alustakeskeinen ajattelu

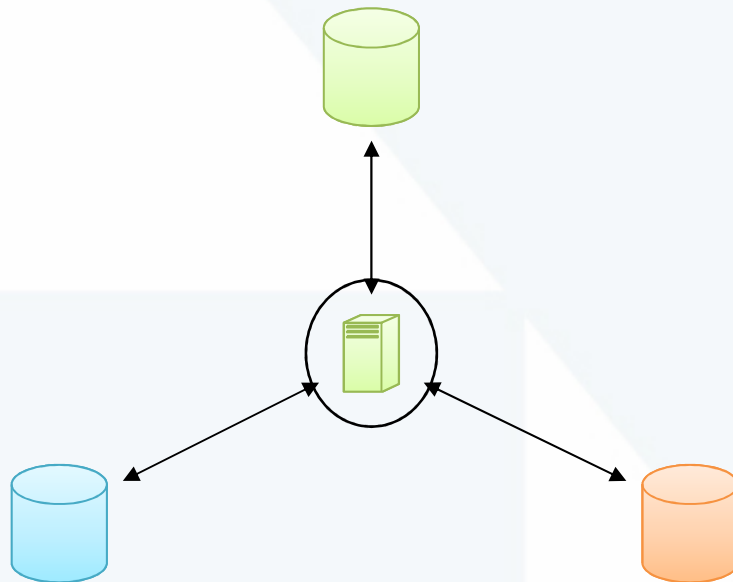
Alustojen ominaispiirteitä

- Eri toimijat luovat, tarjoavat ja ylläpitävät toisinaan täydentäviä tuotteita ja palveluita eri jakelukanaviin ja markkinoille yhteisten pelisääntöjen ja käyttäjäkokemusten puitteissa.
- Alustan tyypillisenä ominaisuutena on sitouttaa ja houkuttaa eri toimijoita alustoihin niiden verkostovaikutusten tuottamalla taloudellisilla hyödyillä.

Digitaaliset alustat

- Tietoteknisiä ”perusrunkoja”
- Puitteita, joiden päälle käyttäjät voivat rakentaa erilaisia omia innovaatioitaan, toimialarajoihin katsomatta
- Muodostavat usein kokonaisia arvonluomisen ekosysteemejä ja käytännön standardeja

(Digitaalinen) Alustatalous – kolmas aalto rantautuu

- Keskitetty alustan kontrolli
- Monisuuntainen markkina (*eng. Multi-Sided Market*)
- Aikäytetyt hyödykkeet
- Rajaresurssit – ”Innovaatiojärjestelmien integraatio”
- Data jaetaan rajoitetusti (ja siitä peritään maksu?)

(Digitaalisen) alustatalouden markkinat

1) Tuotokeskeinen ajattelu

**Kahden osapuolen markkinat ja
yksikanavaisuus**

2) Palvelukeskeinen ajattelu

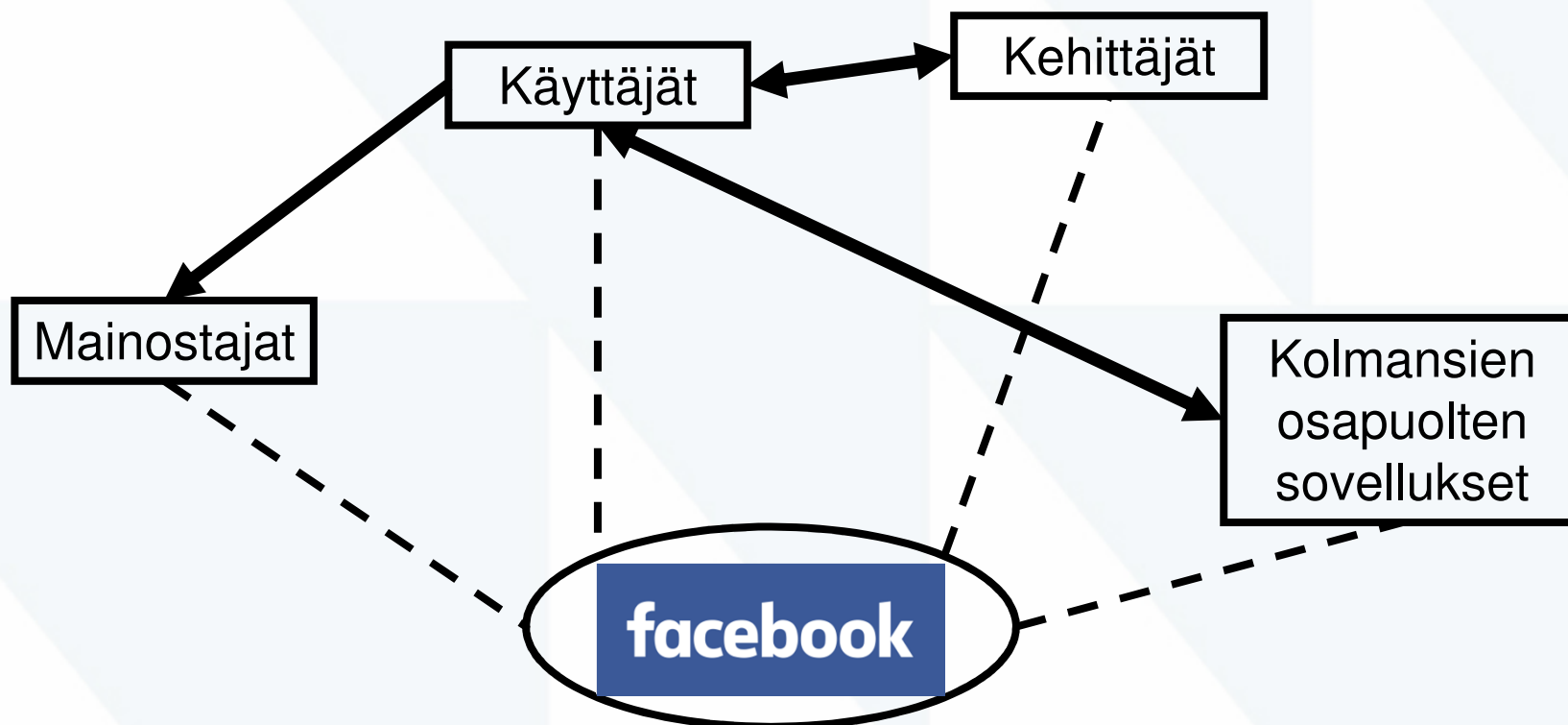
**Kahden osapuolen markkinat ja
monikanavaisuus**

3) Alustakeskeinen ajattelu

**Monen osapuolen markkinat ja
monikanavaisuus**

Monen osapuolen markkinat ja monikanavaisuus

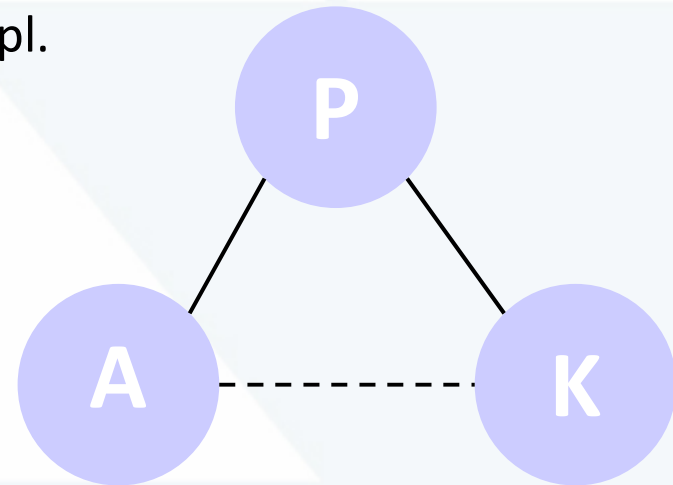

Lähde: Hagui, Wright (2015) Multi-Sided Platforms

Yhteiset resurssit - Yhteistoiminnallisuus

Sopimukset alustan omistajan ja komplementtien kesken

- Oikeuksista sopiminen (esim. patentit, pl. data)
- Yhteinen ansaintalogiikka
- Avoin data (kolmansille osapuolille)
- Ohjeistus ja dokumentaatio (ml. käyttäjäkokemus)

Yhteiset resurssit - Teknologia

Monitasoinen tekninen yhteensopivuus

- Ohjelmointirajapinnat (APIt)
- Ohjelmistokehityksen työkalut (SDKt)
- Toiminnalliset skriptit

Yhteiset resurssit

The screenshot shows the Apple Developer website's 'Terms and Agreements' page. The navigation bar includes 'Developer', 'Platforms', 'Resources', 'Program', 'Support', and 'Member Center'. The main heading is 'Terms and Agreements', followed by a sub-heading: 'Learn about the terms and policies that apply to Apple developer technologies. Review applicable Developer Program license agreements.' The page is organized into three columns. The left column contains 'Terms and Conditions' (with a link to 'Apple Developer Agreement'), 'Apple Developer Program' (with links to 'Apple Developer Program License Agreement', 'Apple Developer Enterprise Program License Agreement', and 'iOS Developer University Program License Agreement'), and 'Trademark Licensing' (with links to 'Guidelines for Using Apple Trademarks and Copyrights' and 'Licensing Apple Technologies and Trademarks'). The right column is titled 'Related Guidelines' and lists categories: 'App Design' (with links to 'Apple Watch Human Interface Guidelines', 'iOS Human Interface Guidelines', and 'OS X Human Interface Guidelines'), 'App Review' (with links to 'App Store Review Guidelines' and 'Mac App Store Review Guidelines'), and 'App Marketing' (with links to 'App Store Marketing Guidelines' and 'Mac App Store Marketing Guidelines').

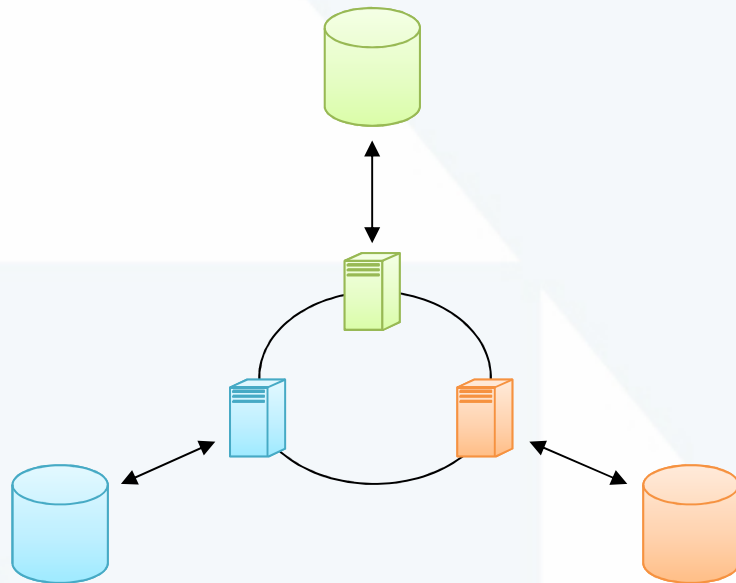
(Digitaalinen) Alustatalous

- **Arvoa datasta**
 - (case Uber San Francisco)
- Rajaresurssien avulla pyritään madaltamaan uusiin innovaatioihin liittyviä, perinteisesti korkeita **kehittely- ja kaupallistamiskustannuksia** ja siten edesauttamaan aiempaa laajempien verkostovaikutusten syntymistä
 - (case innovaatioalusta mm. Apple ja Google)
- **Uudet markkinat**
 - (case Nokia – Matkapuhelinala)

Jakamistalous?

- Jakamistaloudella (*eng. Sharing Economy*) tarkoitetaan yhteiseen tai yhteisölliseen kuluttamiseen, käyttöön ja tuotantoon liittyvien resurssien, hyödykkeiden ja pääomien lainaamiseen, jakamiseen ja/tai vaihtamiseen liitettäviä työsuoritteita, jotka jakaantuvat eri toimijoiden kesken vastavuoroisuuden periaatetta noudattaen. Jakamistaloudesta on usein seurauksena resurssien, hyödykkeiden ja pääomien korkeampi käyttöaste.

Neljäs aalto nousee... (Digitaalinen) Jakamistalous?

- Hajautettu alustan kontrolli
- ”Lohkoketju” katalyytti uudelle ajattelulle
- Uusi puitteet digitaalisen ajan osuuskunnille

”Pirkanmaa (Digitaalisenä) Alustana?”